

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΕ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2066	Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου (Α' Κορ. 6,12-20) 4 Φεβρουαρίου 2018	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Εἶσαι κύριος;

«Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος» (Α' Κορ. 6,12)

Υπάρχουν, ἀγαπητοί μου, πράγματα, τὰ ὁποῖα σαφῶς ἀπαγορεύει ὁ Νόμος τοῦ Θεοῦ, ὅπως εἶνε π.χ. τὸ «οὐ φονεύσεις», τὸ «οὐ μοιχεύσεις», τὸ «οὐ ψευδομαρτυρήσεις», τὸ «οὐ κλέψεις», τὸ «οὐκ ἐπιθυμήσεις... ὅσα τῶ πλησίον σου ἐστί» (Ἐξ. 20,15,13,20,14,17, Δευτ. 5,17,18,20,19,21). Αὐτά, ὅπως καὶ κάθε τι ἄλλο ποῦ δὲν ἐπιτρέπεται ἀπὸ τὸν θεῖο Νόμο, ἀποτελοῦν τρόπον τινὰ μία **ἀπαγορευμένη ζώνη**, στὴν ὁποία ἐπὶ ποινῇ θανάτου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσχωρήσῃ ὁ Χριστιανός.

Ὁ τρόπος ποῦ εἶνε διατυπωμένες οἱ σωτήριες ἐντολὲς ἀπὸ ὠρισμένους ἀπίστους χλευάζεται, καὶ οἱ ἐπικρίσεις τους ἔχουν ἐπηρεάχει πολλοὺς ἄλλους ποῦ σκέπτονται κάπως ἐπιπόλαια. Τοὺς ἔχουν ἀφήσει μία λανθασμένη ἐντύπωσι ὅτι ἡ ζωὴ ἐκείνου ποῦ πιστεῦει καὶ σέβεται τὸ Θεὸ εἶνε μιὰ ζωὴ καταθλιπτικὴ καὶ στερημένη ἀπὸ κάθε εἶδους χαρὰ καὶ ἀπόλαυσι, ἀφοῦ χαρακτηρίζεται ἀπὸ συνεχεῖς **περιορισμούς** κ' εἶνε **γεμάτη ἀπὸ «μὴ» καὶ ἀπαγορεύσεις** σὲ κάθε βῆμα. Εἶνε γνωστὲς οἱ κατηγορίες αὐτὲς καὶ ὅλοι λίγο - πολὺ τὶς ἔχουμε ἀκούσει. Λησμονοῦν ὅμως οἱ κύριοι ποῦ ξέρουν νὰ πετοῦν τέτοιες κατηγορίες, ὅτι καὶ οἱ ἴδιοι δὲν πᾶνε πίσω. Θέτουν καὶ αὐτοὶ στὸ σπῖτι τους ὄχι λιγώτερους περιορισμούς καὶ ἀπαγορεύσεις. –Μὴ τὸ χέρι σου στὴν πρίζα! φωνάζουν στὸ νήπιο. –Μὴν ἀνεβαίνεις ἐκεῖ γιατί θὰ πέσης, λένε στὸ παιδί τους. –Μὴν κάθεσαι στὸ ρεῦμα γιατί θὰ κρυώσης. –Μὴν τὸ τρώς αὐτό, θὰ σὲ πειράξῃ...

Δὲν τοὺς κατηγορεῖ κανεὶς ὅτι μὲ τὴν τακτικὴ αὐτὴ κάνουν τὸ παιδί τους δυστυχισμένο. Κάθε ἄλλο· ὅλοι καταλαβαίνουμε ὅτι οἱ ἀπαγορεύσεις ποῦ θέτουν ἀποβλέπουν στὸ καλὸ τοῦ παιδιοῦ τους. Ὅπως λοιπὸν ὁ καλὸς πατέρας καὶ ὁ καλὸς δάσκαλος θέτουν περιορισμούς, τὸ ἴδιο κάνει καὶ ὁ Κύριος, ὁ πα-

νάγαθος Πατέρας καὶ πάνσοφος Διδάσκαλός μας· ἔδωσε **ἐντολὲς ποῦ ἀσφαλίζουν καὶ σώζουν** τὸν ἄνθρωπο.

Ἄλλὰ πλὴν τῶν πραγμάτων ἐκείνων ποῦ ἀπαγορεύονται **ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἄλλα**, τὰ ὁποῖα ὁ Νόμος τοῦ Θεοῦ **δὲν τὰ ἀπαγορεύει**, εἶνε ἠθικῶς οὐδέτερα καὶ ἀδιάφορα, καὶ μπορεῖ ἐπομένως ὁ Χριστιανὸς νὰ τὰ μεταχειρίζεται ἐλεύθερα, χωρὶς νὰ διατρέχῃ τὸν κίνδυνο ὅτι θὰ ἀμαρτήσῃ. Προσοχὴ ὅμως, διότι **μεταξὺ χρήσεως καὶ καταχρήσεως ὑπάρχει διαφορά**· καὶ ἐπειδὴ καὶ σ' αὐτὰ τὰ ἠθικῶς οὐδέτερα καὶ ἀδιάφορα πράγματα ἢ κατάχρησις ἐνδέχεται νὰ ἀποβῇ σὲ ψυχικὴ βλάβη τοῦ ἀπρόσεκτου Χριστιανοῦ, γι' αὐτὸ σήμερα ὁ ἀπόστολος μᾶς δίνει ἓνα χρυσὸ κανόνα, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου οἱ Χριστιανοὶ κάθε ἐποχῆς πρέπει νὰ ρυθμίζουν τὴ συμπεριφορὰ τους στὶς διάφορες περιπτώσεις τῆς ζωῆς. Καὶ ὁ χρυσὸς αὐτὸς κανόνας εἶνε· «Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος», δηλαδὴ· Ὅλα μπορῶ νὰ τὰ κάνω, ἀλλὰ δὲν μὲ συμφέρουν ὅλα· ὅλα μπορῶ νὰ τὰ κάνω, ἀλλὰ ἐγὼ δὲν θ' ἀφήσω τὸν ἑαυτό μου νὰ γίνῃ ὑποχέριον κανενός (Α' Κορ. 6,12).

Τί σημαίνουν τὰ σοφὰ αὐτὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου Παύλου; Σημαίνουν, ὅτι στὴ διάθεσι τοῦ Χριστιανοῦ βρίσκονται πολλὰ πράγματα (ὅπως π.χ. τὸ φαγητό, τὸ ποτό, τὸ ἔνδυμα, ὁ ὕπνος κ.τ.λ.), ἀλλὰ ἡ νόμιμη χρῆσις αὐτῶν γιὰ κανένα λόγῳ δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἀφορμὴ νὰ πάθουμε **ζημιὰ**, οὔτε νὰ κατανήσῃ **κατάχρησις** ποῦ καταστρέφει τὴν ἐλευθερία μας καὶ μᾶς μεταβάλλει σὲ δούλους. Μὲ ἄλλα λόγια ὁ Παῦλος βροντοφωνάζει· «Χριστιανοί, ὁ Θεὸς σᾶς ἀπαγορεύει λίγα καὶ σᾶς ἐπιτρέπει πολλὰ. Ἄλλὰ προσέξτε τώρα· ἡ **φρόνησις** ἧς σᾶς διδάξῃ μέχρι ποιοῦ σημείου πρέπει νὰ προ-

χωρήτε. Αποφεύγετε λοιπόν κάθε τι που μπο-
ρει να βλάψη την ψυχή σας και να καταστρέ-
ψη την ελευθερία σας. Πρέπει έσείς να είστε
σέ όλα κυρίαρχοι του έαυτού σας, **πάντοτε**
κύριοι και ουδέποτε δούλοι».

* * *

Πόσο ωραία, αγαπητοί μου, θα ήταν η ζωή
μας, αν ρυθμιζόταν σύμφωνα με τον κανόνα
αυτόν! Και να **μερικά παραδείγματα** που θα
φανερώνουν πόσο ωφέλιμος είναι ο κανόνας
του θεοπνεύστου αποστόλου.

● Είμαστε ελεύθεροι να φάμε αυτό η εκείνο
το **φαγητό**, δεν μάς συμφέρει όμως να γίνου-
με δούλοι της κοιλιάς. Η κοιλιά δεν πρέπει να
γίνη ο κυρίαρχος στη ζωή μας, να γίνη ο Θεός
μας (πρβλ. Φιλ. 3,19). Άλλοίμονο αν καταντήσουμε να
«ζοῦμε για να τρώμε»! Η τροφή είναι μέσον,
όχι σκοπός. Θα δίνουμε λοιπόν στην γαστέρα
όχι ό,τι όρέγεται και λαχταρά, αλλά ό,τι συμ-
φέρει στην καλή λειτουργία του οργανισμού
μας και δεν πρόκειται να βλάψη την υγεία
του. Μακριά από μάς ή λαιμαργία, ή γαστρι-
μαργία, ή άδηφαγία.

● Θα έχουμε μέτρο στο φαγητό μας, αλλά μέ-
τρο και στο **ποτό** μας. Έλεύθεροι είμαστε να
πιούμε κρασί, αποφεύγοντας όμως την υπερ-
βολή και τη μέθη. Γνωρίζουμε καλά τί προκα-
λεί το οινόπνευμα· για ν' αποφύγουμε λοιπόν
το πάθος, ως ακολουθοῦμε τη σύστασι του ά-
ποστόλου Παύλου· «μη μεθύσκεσθε οἴνω, ἐν ᾧ
ἐστιν ἀσωτία», μη μεθάτε με κρασί γιατί ἔτσι
πέφτετε σε ἀσωτία (Έφ. 5,18). Άν τα ποτήρια στην
ταβέρνα πρόκειται να δεσμεύσουν τη θέλησί
μας και να καταστρέψουν την υγεία μας, τό-
τε να λείπουν. Προτιμότερο να σπάσουμε τα
ποτήρια αυτά και να κόψουμε κάθε σχέση με
τα οἰνοπωλεῖα· κάθε μέρα που περνάμε μέσα
ἐκεῖ, στα ὑπόγεια του Βάκχου, προσθέτει κ'
ένα νέο κρίκο στην αλυσίδα του πάθους μας.

● Μέτρο στο φαγητό, μέτρο στο ποτό, αλλά
μέτρο και στο **ντύσιμο**. Και ἐδῶ ελεύθεροι εί-
μαστε να φορέσουμε ό,τι θέλουμε· αλλά δεν
ἐπιτρέπεται η μόδα να καταντήση θεά μας,
κυρίαρχός μας, και ὅλος ο χρόνος μας να δα-
πανᾶται σε ἐπισκέψεις ἐμπορικῶν καταστη-
μάτων και οἴκων ραπτικής. Δούλοι τῆς ἐμφα-
νίσεως δεν πρέπει να γίνουμε. Το ρούχο μας,
ὡς ελεύθεροι ἄνθρωποι, θα τὸ ρυθμίζουμε ἐ-
μείς σύμφωνα με τις πραγματικὲς ἀνάγκες μας
και ὄχι σύμφωνα με τις ὑποδείξεις τῆς μόδας,
ἡ ὁποία κάθε τόσο δεν διστάζει να ἐκδίδη δι-
αταγὲς πρὸς τοὺς δούλους και τις δούλες
της. Άνάμεσα σ' αὐτοὺς δεν ἐπιτρέπεται να
συγκαταλέγωνται οἱ Χριστιανοί.

● Άλλά τὸν κανόνα αὐτὸν πρέπει να τὸν ἔχη
ὕπ' ὄψιν του ὁ Χριστιανὸς και σε πολλές ἄλ-
λες περιπτώσεις τῆς προσωπικῆς και τῆς οἰκο-
γενειακῆς του ζωῆς. Γιατί ἐλεύθερος εἶνε φέρ'
εἰπεῖν να καπνίσῃ –τὸ κάπνισμα αὐτὸ καθ' ἐ-
αυτὸ δεν ἀποτελεῖ ἁμαρτία–, να διαβάζῃ βι-
βλία, ἐφημερίδες και περιοδικά, ν' ἀκούῃ μου-
σικὴ ἢ να τραγουδάῃ, να παρακολουθῇ θεα-
τρικὲς παραστάσεις και κινηματογραφικὰ ἔρ-
γα –με διδακτικὲς ἐννοεῖται και ἠθοπλαστι-
κὲς ὑποθέσεις, ὄχι ἄσεμνα και χυδαῖα θεάμα-
τα–, να ἀθλῆται, να κἀνῃ περιπάτους και ἐκ-
δρομὲς, και γενικὰ να κἀνῃ κάθε τι που δεν
προσκρούει στο Νόμο του Θεοῦ, ὅπως αὐτὸς
εἶνε διατυπωμένος στην ἁγία Γραφή και ἐξη-
γεῖται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Σε ὅλα αὐτὰ εἶνε ἐ-
λεύθερος. Άν ὅμως βλέπῃ ὅτι κάπου ἢ ψυχὴ
του προσκολλᾶται, σ' ἓνα πρόσωπο ἢ πράγμα,
σε μιὰ ἰδέα ἢ συνήθεια, σε μιὰ ἐπιθυμία ἢ πά-
θος, κι ὅτι ἐξ αἰτίας τῆς προσκολλήσεως αὐ-
τῆς νιώθῃ να δεσμεύεται, κι ἀρχίζῃ να παρα-
πατᾶ, να παραμελῇ τὰ χρέη του, να ζημιώνε-
ται πνευματικὰ και να βλάπτῃ τὴν υγεία του,
τότε ἄς λάβῃ τὰ μέτρα του· ἄς περιορίσῃ τὸν
ἑαυτὸ του στα κανονικὰ ὄρια, προκειμένου
να περιφρουρήσῃ τὴν ἐλευθερία του.

* * *

Άκοῦμε κάθε μέρα, αγαπητοί μου, τις προσ-
φωνήσεις «**κύριε**» – «**κυρία**». Άλλ' ἄραγε σκε-
φτήκαμε ποτὲ ἂν ἡ προσφώνησις αὐτὴ ἀντα-
ποκρίνεται στην πραγματικότητα; Εἴμαστε
πράγματι κύριοι; Γιατί, για να εἴμαστε ἄξιοι
του τίτλου «κύριος», πρέπει να κυριαρχοῦμε
στον ἑαυτὸ μας, ἐπάνω στο σῶμά μας, να ὑ-
ποτάσσουμε τὴν ὕλη στο πνεῦμα, να ρυθμι-
ζουμε τὴ ζωή μας κατὰ τὸν κανόνα του Παύ-
λου «*Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμ-
φέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξου-
σιασθήσομαι ὑπό τινος.*»

Διαφορετικὰ, ἐὰν τὰ ἐλάχιστα μάς παρασύ-
ρουν και εἴμαστε «*κάλαμοι ὑπὸ (παντός) ἀνέ-
μου σαλευόμενοι*» (βλ. Ματθ. 11,7. Λουκ. 7,24), τότε μάταια
θέλουμε να ὀνομαζώμαστε «κύριοι». Μᾶλλον
θα μάς ἄρμοζε τὸ ὄνομα «**δούλοι**»· γιατί δού-
λος πράγματι, και ὄχι κύριος, εἶνε καθένας
που ἔχει τὴ θέλησί του ὑποταγμένη ὄχι στο
Θεὸ ἀλλὰ σε πρόσωπα και πράγματα του κόσ-
μου τούτου, και σ' αὐτὰ, σὰν σε ἄλλους θεο-
οὺς και αὐθέντες, ὑποτάσσεται τυφλά, θυσι-
άζοντας τὰ πάντα για χάρι τους. Ὁ ἄνθρωπος
αὐτὸς εἶνε δούλος, χειρότερος ἀπὸ κάθε ἄλ-
λον δούλο τῶν ἀρχαίων και τῶν νεωτέρων
χρόνων.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**